

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دانشکده پرستاری و مامایی

دفتر توسعه آموزش

اطلاعات مربوط به درس

گروه آموزشی ارائه دهنده: مامایی و بهداشت باروری

نام درس: تئوری ها و مدل های مامایی

نوع و تعداد واحد: ۱ واحد نظری

نام مسئول درس: فاطمه ناهیدی و معصومه سیمبر

مدرسان همکار: فاطمه ناهیدی و معصومه سیمبر

پیش نیاز/هم نیاز: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

روز و ساعت کلاس: سه شنبه ساعت ۸ تا ۱۰

اطلاعات اساتید همکار

پست الکترونیک اساتید: msimbar@yahoo.com

nahidifateme@yahoo.com

زمان و محل ملاقات: شنبه تا چهارشنبه ساعت اداری

بهماهنگی از قبل

تلفن تماس: 88202512

اطلاعات مسئول درس

رتبه علمی: استاد

رشته تحصیلی: بهداشت باروری

محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی

تلفن تماس: ۸۸۲۰۲۵۱۲

پست الکترونیک: msimbar@yahoo.com

تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳

شرح درس: علم مامایی مدل و تئوری مخصوص به خود دارد و این تئوری ها به زمینه های روان اجتماعی، فرهنگی و فلسفی بر می گردد. لذا بررسی فلسفه و تئوری های علم مامایی و ارتباط آن با عمل در حرحه مامایی ضرورت دارد.

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با انواع تئوری ها و مدل های مامایی و بهداشتی که زیر بنای علمی آموزش ها مراقبت ها و درمان های مامایی را تشکیل می دهد.

اهداف اختصاصی: (توانمندی های مورد انتظار)

پس از پایان درس انتظار می رود فراگیرنده بتواند:

- اصطلاحات مربوط به جامعه- سلامت- رفتار بهداشتی-سواد سلامت-ارتقاء سلامت بیان کند؛
- نقش سواد سلامت را در سلامت توضیح دهد؛
- منشاء تاریخی بازاریابی اجتماعی و تفاوت های بین بازاریابی اجتماعی و تجاری را توضیح دهد؛
- ساختارهای بازاریابی اجتماعی را بیان کند؛
- کاربرد بازاریابی اجتماعی را در مامایی توضیح دهد؛
- چهار سطح مدل پلیسیت را توضیح دهد؛
- کاربرد مدل پلیست را در مامایی بیان کند؛
- روند پیدایش تاریخی مدل اعتقاد بهداشتی را توضیح دهد؛
- شش ساختار مربوط به مدل اعتقاد بهداشتی را نام ببرد؛
- کاربرد مدل اعتقاد بهداشتی را در مامایی توضیح دهد؛
- روش های آموزشی مناسب را در بکار گیری مدل برای تعدیل رفتار غیر بهداشتی بیان کند؛
- تفاوت بین مدل اعتقاد بهداشتی و مدل ارتقاء سلامت را بیان کند؛
- ساختارهای ۷ گانه مدل ارتقاء سلامت توضیح دهد و آنها را فهرست نماید؛
- کاربرد مدل HPM را بعنوان جزء ارتقاء دهنده سلامت زندگی بیان کند؛
- منشاء تاریخی مدل پرسید و پرسید را توضیح دهد؛
- سازهای مدل پرسید-پرسید را نام برده و در مورد هر یک از مراحل ۸ گانه آن توضیح دهد؛
- کاربرد مدل پرسید-پرسید را در مامایی توضیح دهد.
- اهداف و اهمیت و کلیات تئوری ها و مدل های تغییر رفتار را توضیح دهد
- تئوری و مدل رفتار برنامه ریزی شده را شرح دهد؛
- برای تغییر رفتار مطرح شده در حیطه سلامت باروری، بر اساس مدل رفتار برنامه ریزی شده رفتار را تفسیر و برای تغییر آن مداخله طراحی نماید
- مدل شناخت اجتماعی را در تفسیر و طراحی مداخله در حیطه سلامت زنان و باروری به کار ببندد؛
- مدل مراحل تغییر را در تفسیر و طراحی مداخله در حیطه سلامت زنان و باروری به کار ببندد؛
- مدل فرایند پذیرش احتیاطی را در تفسیر و طراحی مداخله در حیطه سلامت زنان و باروری به کار ببندد؛

- اهمیت و کاربرد تئوری و مدی های سطح اجتماعی را توضیح دهد؛
- مدل سازمان دهی اجتماعی را در تغییر رفتارهای سلامت باروری به کار ببندد؛
- مدل نفوذ بدعت ها را در اشاعه برنامه های بهداشتی به کار ببندد؛
- مفاهیم اصلی در تئوری های پرستاری را بیان نماید؛
- سیر تاریخی و حداقل ۱۰ تئوری پرستاری را توضیح دهد؛
- کاربرد تئوری ها و مدل های پرستاری را بیان نماید؛
- تئوری های اساسی در بنیان مدل های پرستاری را بیان نماید؛
- مدل های مراقبتی مامایی شامل مستمر، کیس لود، تیمی و فامیلی سنتر را توضیح دهد؛

رویکرد آموزشی:

مجازی روش های یاددهی-یادگیری مرتبط: ☐ کلاس آنلاین همزمان ☐ کلاس آنلاین غیر هم زمان ☐ کلاس وارونه ☐ روش های شبیه سازی ☐ بازی وارسازی ☐ فروم های گفت و گو سایر (نام ببرید):
حضور روش های یاددهی-یادگیری مرتبط: سخنرانی ☐ بحث در گروه کوچک ☐ پرسش و پاسخ ☐ یادگیری مبتنی بر حل-مسئله ☐ یادگیری مبتنی بر سناریو ☐ یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه سایر (نام ببرید): برگزاری کارگاه و حل مساله، پروژه
ترکیبی لطفا روش بکار گرفته شده از مجموع روش های حضوری و مجازی را نام ببرید:

شماره جلسه	سرفصل	روش یاددهی-یادگیری	تاریخ جلسه	مدرس
۱	آشنایی با مفاهیم و نقش Health Literacy در سلامت	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۶/۲۷	خانم دکتر ناهیدی
۲	آشنایی با بازاریابی اجتماعی آشنایی با مدل PLISSIT	سخنرانی، پرسش و پاسخ؛ حل مسئله، ارائه دانشجو	۱۴۰۳/۷/۳	خانم دکتر ناهیدی
۳	آشنایی با مدل اعتقاد بهداشتی و مدل ارتقاء سلامت	سخنرانی، پرسش و پاسخ؛ حل مسئله، ارائه دانشجو	۱۴۰۳/۷/۱۰	خانم دکتر ناهیدی
۴	آشنایی با مدل پرسید-پروسید	سخنرانی، پرسش و پاسخ؛ حل مسئله، ارائه دانشجو	۱۴۰۳/۷/۱۷	خانم دکتر ناهیدی
۵	معرفی- تکالیف-مقدمه- PBT	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۱۴۰۳/۷/۲۴	خانم دکتر سیمبر
۶	Stages of Change -SCT- Workshop-Student Conference	سخنرانی، پرسش و پاسخ؛ حل مسئله، ارائه دانشجو	۱۴۰۳/۸/۱	خانم دکتر سیمبر
۷	Community Organization- Diffusion of Innovation- Workshop-Student Conference	سخنرانی، پرسش و پاسخ؛ حل مسئله، ارائه دانشجو	۱۴۰۳/۸/۸	خانم دکتر سیمبر
۸	Nursing and Midwifery Models-Student Conference	سخنرانی، پرسش و پاسخ؛ حل مسئله، ارائه دانشجو	۱۴۰۳/۸/۱۵	خانم دکتر سیمبر

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

- ✚ غیبت بیش از ۴/۱۶ دوره منجر به حذف دوره می شود.
- ✚ کسب نمره کل دوره ۱۰/۲۰ جهت گذراندن دوره در سطح کارشناسی الزامی است.
- ✚ در صورت عدم گذراندن پیش نیاز درس؛ انتخاب درس کان لن یمنکن و درس حذف خواهد شد.
- ✚ حضور در آزمون پایانی دوره طبق تقویم آموزشی دانشکده، الزامی است.
- ✚ تلاش برای کسب دانش، حفظ و ارتقا انگیزه های تحصیلی (پیش خوانی، مرجع خوانی، برنامه ریزی، خودارزیابی، هدف گزینی، ادغام گری دانسته ها، یادداشت برداری، گوش دادن فعال)
- ✚ مشارکت فعال در فعالیت های یادگیری کلاس (پرسش و پاسخ ها، بحث ها، فعالیت های گروهی و غیره)
- ✚ در زمان حضور در کلاس رعایت پوشش حرفه ای الزامی است.
- ✚ رعایت نظم (ورود و خروج به موقع، عدم اتلاف زمان کلاس، رعایت سکوت، رعایت زمان و سرعت عمل در فعالیت های کلاسی، حضور مستمر در کلاس، ارائه به موقع تکالیف، بی صدا نمودن تلفن همراه در کلاس، عدم مشغولیت با تلفن همراه در کلاس مانند مکالمه یا بازدید پیام ها)
- ✚ عدم ضبط صوتی و یا تصویری کلاس درس

- ✚ رعایت ادب و احترام (گفتمان مودبانه، رعایت حق تقدم برای صحبت، پرهیز از مشاجره و الفاظ نامناسب، عدم مصرف مواد غذایی در کلاس)
- ✚ رعایت صداقت (پرهیز از تقلب در امتحانات، صداقت در تکمیل و ارایه تکالیف، پرهیز از جعل تکالیف، صداقت در گفتار)
- ✚ رعایت وظیفه شناسی (درست انجام دادن و پاسخ گو بودن برای امور محوله و وظایف)
- ✚ نقش حمایت گری (کمک به همتایان برای یادگیری یا انجام امور محوله)

روش ارزشیابی

- ارزیابی تکوینی: ۵۰ درصد نمره
- ارزیابی تراکمی: ۵۰ درصد نمره

ردیف	روش ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجوی
۱	شرکت فعال در کارگاه کاربرد تئوری ها و مدل ها در مامایی و ارائه شفاهی و مکتوب.	۳ نمره
۲	ارایه یک مقاله تحقیقاتی در خصوص کاربرد تئوری ها و مدل ها در مامایی و ارایه در کلاس و ارائه مکتوب.	۲ نمره
۳	امتحان کتبی	۵ نمره
۴	امتحان کتبی و تکالیف استاد خانم دکتر ناهیدی	۱۰ نمره
۵	جمع نمرات	۲۰ نمره

منابع درس: (آخرین ویرایش)

الف) منابع درس مورد استفاده توسط مدرس / مدرسین

- 1) Glanz K, Rimer BK, Viswanath K, editors. Health behavior: Theory, research, and practice. John Wiley & Sons; 2015 Jul 1
- 2) Hayden J. Introduction to health behavior theory. Jones & Bartlett Learning; 2017 Dec 1
- 3) Simons-Morton B, McLeroy K, Wendel M. Behavior theory in health promotion practice and research. Jones & Bartlett Publishers; 2011 Sep 16
- 4) Rollnick S, Mason P, Butler C. Health behavior change: a guide for practitioners. Edinburgh, UK: Churchill livingstone; 2001.
- 5) Glanz K, Rimer BK, Viswanath K, editors. Health behavior and health education: theory, research, and practice. John Wiley & Sons; 2008 Aug 28.
- 6) Edberg M, Edberg MC. Essentials of health behavior: Social and behavioral theory in public health. Jones & Bartlett Publishers; 2007 Apr 2.

- 7) Glanz K. Theory at a glance: A guide for health promotion practice. US Department of Health and Human Services, Public Health Service, National Institutes of Health, National Cancer Institute; 1997.
- 8) Masoumeh Simbar, Adolescents Reproductive Health, 2014; Golban Publication, Tehran Iran
- 9) Edelman, C. L., Mandle, C. L., & Kudzma, E. C. (2017). Health promotion throughout the life span-e-book. Elsevier Health Sciences.
- 10) Peters, M., Kolip, P., & Schäfers, R. (2020). A theory of the aims and objectives of midwifery practice: a theory synthesis. *Midwifery*, 84, 102653.
- 11) Jefford, E., Fahy, K., & Sundin, D. (2011). Decision-making theories and their usefulness to the midwifery profession both in terms of midwifery practice and the education of midwives. *International Journal of Nursing Practice*, 17(3), 246-253.
- 12) Bryar, R., & Sinclair, M. (Eds.). (2011). *Theory for midwifery practice*. Macmillan International Higher Education.
- 13) Baillie, J. (2003). *Contemporary analytic philosophy*. Prentice Hall, 2003
- 14) Pregler, J. P., & DeCherney, A. H. (2002). *Women's Health: Principles and Clinical Practice*. PMPH-USA.
- 15) Walsh, L. V. (2001). *Midwifery: community-based care during the childbearing year*. WB Saunders Company.
- 16) Saffari, M, et al. *Health Education and Promotion Theories, Models and Methods*(2002).

ج) سایت های علمی

https://sphweb.bumc.bu.edu/otlt/mph-modules/sb/behavioralchangetheories/BehavioralChangeTheories_print.html
<https://brainblogger.com/2006/03/19/bps-theories-on-health-behaviors/>
<https://nursing-theory.org/>
<https://nurse.org/education/nursing-theories/>
<https://onlinedegrees.bradley.edu/blog/nursing-theories/>

د) مجلات علمی فارسی و لاتین

American Journal Of health Behavior

<https://ajhb.org/>

<https://link.springer.com/book/10.1007/978-1-349-13151-8>